

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(S. S. Sandhaw ; alia, C.J.)

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀ. ਜੇ., ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ. ਕੰਗ, ਜੇ. ਜੇ.

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਏਐਸਆਈ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 916 .

ਅਕਤੂਬਰ 15, 1980।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੁਲਜ਼, 1934— ਨਿਯਮ 13.1, 13.4, 13.9 ਅਤੇ 13.18- ਸੂਚੀ 'ਡੀ' 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦਾ ਨਾਂ-ਅਜਿਹਾ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ-ਕੀ ਇਸ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ—ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਆਰਡਰ— ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ — ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਫੀਸੀਏਟਿੰਗ ਸੇਵਾ—ਕੀ ਨਤੀਜੇ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਮਤ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ. ਕੰਗ, ਜੇ., ਡੀ.ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ., ਉਲਟ), ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 ਵਿੱਚ, 'ਅਹੁਦਾ' ਅਤੇ "ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਮਹਿਜ਼ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 13.18 ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਗਿਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। (ਪਰਾ 27)।

ਸਤ ਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 1974(1) SLR 733 ਤੋਂ ਵੱਖ।

ਪ੍ਰਤੀ ਡੀ.ਐੱਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ. ਕੰਟਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ

ਸੇਵਾ ਕਾਲ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜੋ ਨਿਯਮ 13.18 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਜਿਹੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਵਿਭਿੰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਇਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਅਸਾਮੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅਸਾਮੀ ਭਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮੋਟ ਨੂੰ ਉਕਤ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13.18 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13.18 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਜੋ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੂਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਬਾਈ-ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13.18 ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੋੜ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਂ ਵਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ। ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 43, 44 ਅਤੇ 55)।

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ:-

- (i) ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ;
- (ii) ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੀ-2 ਅਤੇ ਪੀ-3 ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- (iii) ਨੁਕਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ 14 ਜੂਨ, 1974 ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ
- (iv) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਜੋ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(S. S. Sandhaw ; alia, C.J.)

ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(v) ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਬੰਧ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਹ ਖਰਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਤੋਂ ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ।

14 ਮਈ 1980 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਐਸ. ਕੰਗ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਮਾਨਯੋਗ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਐਸ. ਕੰਗ, ਮਿਤੀ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ।

ਆਈ

ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ, ਵਕੀਲ ਰਾਜ ਕਿਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.

ਮਹਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ ਵਧੀਕ ਏ.ਜੀ.

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ.

(1) ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਸ਼ੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ, ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਖਿਪ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਹੀ ਸੂਤਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

ਕੀ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮ 13.9 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ

ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?

!

(3) ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮ 13.4 (2) ਅਤੇ ਨਿਯਮ 13.18 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਨਿਯਮਾਂ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੱਚਾਈ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤੱਥ ਇੱਕ ਤੰਗ ਕੰਪਾਸ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦਾ ਰੋਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ, ਉਸਨੂੰ 14 ਜੂਨ, 1972 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਤੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। P/2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੈਟਾਗਰੀ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 15 ਜੁਲਾਈ 1979 ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੋਕ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੈਟਾਗਰੀ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਲਈ 14/21 ਸਾਲ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ 15 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਤੋਂ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੋਕ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 38 ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 15 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਤੋਂ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੋਕ 'ਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸਾਥੀ ਜੋ ਕੈਟਾਗਰੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਰੋਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਵੈਚਲਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਤਮ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(4) ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(S. S. Sandhaw ; alia, C.J.)

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸੂਚੀ P/2 ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਘਟੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਲਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਚੰਗੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1973-74 ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਲਈ ਸ਼ੱਕੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ ਸੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ 1 ਜੂਨ 1978 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਪੱਟੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜਦੋਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ . ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, - ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ P/2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੂਲ ਤਰਕ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਿਹਤਰ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ , ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਔਸਤ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ. ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 11 ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਚੰਗਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ , ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਣ-ਸੋਧੇ ਨਿਯਮ 13.18 'ਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ , ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਾਲ ਦੁਆਰਾ. ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪਦਉੱਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤੁਰੰਤ ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ P/2 ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਿੱਚ , ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ * ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੋਰਸ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਜੀਬ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੰਗਠਿਤ ਸਮਾਜ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। **ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਅੰਬਾਲਾ ਰੋਜ਼, ਅੰਬਾਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ (1)** ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਪੁਆਇੰਟ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਿੰਨ-ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

(1) 1977 ਐਸਐਲਆਰ 358.

ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸੂਚੀਆਂ 'ਡੀ', 'ਈ' ਅਤੇ 'ਐਫ' ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੁਆਰਾ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.9 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਖਾਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਉੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 3 ਤੋਂ 5 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ ਹਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੂਚੀ 'F' ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ,

(6) ਉਪਰੋਕਤ 1 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ 1w ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਉਸ ਦੇ ਖਾਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੱਕ ਸੀਪੀਐਨ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਾਮੀਆਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰੋਜ਼-ਵਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ 4 ਤੋਂ 5 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈਲਾਈਟਿੰਗ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਹਿਜ਼ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਤਰਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 13.4(2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਉਕਤ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(S. S. Sandhaw ; alia, C.J.)

P/2 ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 13.4(2) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਖੁਦ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਯੋਗ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 4 ਤੋਂ 5 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੰਤਮ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ, ਉਸਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਉਕਤ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਜੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

(7) ਹੁਣ ਹੁਣ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ! ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.8 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 13.9 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਅਤੇ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ *ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਨਾਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (2) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ: -

“ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਹਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 13.8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਵੇਲੇ, ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ

ਭੇਜਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਖਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਭੇਜਿਆ .....

ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਭੇਜਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) 1970 ਐਸਐਲਆਰ 505।

ਟੀ

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਈਨ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ *ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਘੱਟ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(8) ਹੁਣ ਹੁਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮ ਦੇ 13.1, 13.4, 13.12 ਅਤੇ 13.18 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਦਰਭ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 13.4(2) ਅਤੇ 13.18 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠਾਂ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

“13.4 (1) * * *;

(2) ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸਰਕਾਰੀ ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਹੈੱਡ-ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(S. S. Sandhaw ; alia, C.J.)

ਦੁਕਵੇਂ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰੇਗਾ।

13.18 ਠੀਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਗਿਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ - ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 16.4 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਰਿਵਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਕੀਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨਿਯਮ 13.5 ਅਤੇ 13.14 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 13.18 ਨੂੰ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮ 13.4(2) ਵਿੱਚ 'ਆਫੀਸੀਏਟਿੰਗ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 13.18 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਬਦਲਣਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਉਕਤ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(10) ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਦਲੀਲਾਂ ਸਨ: -

- (i) ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਸਥਾਈ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (ii) ਕਿ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਆਫਿਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ

13.18 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵੈਚਲਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ.

(11) ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਭਰੋਸਾ ਸਤ ਪਾਲ, ਏਐਸਆਈ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਹੈ। v. ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ, ਦਿੱਲੀ, ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (3), ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ

(12) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਦਲੀਲ ਸਤ ਪਾਲ ਏਐਸਆਈ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ।

(13) ਹੁਣ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਣਸੋਧਿਆ ਨਿਯਮ 13.18 ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ~ (3) 1974 (1) SLR 7337

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਰਥ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਿਨਾਂ ਸੋਧੇ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ; -

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(S. S. Sandhaw ; alia, C.J.)

R. 13.18

Unamended

All police officers promoted in rank shall be on probation for two years provided that the appointing authority may, by a special order in each case, permit periods of officiating service to count towards the period of probation. On the conclusion of the probationary period a report shall be rendered to the authority empowered to confirm the promotion who shall either confirm the officer or revert him. In no case shall the period of probation be extended beyond two years and the confirming authority must arrive at a definite decision within a reasonable time soon after the expiry of that period whether the officer should be confirmed or reverted. While on probation officers may be reverted without departmental proceedings. Such reversion shall not be considered reduction for the purpose of rule 16.4.

This rule shall not apply to Constables and Sub-Inspectors promoted to the selection grade, whose case is governed by rules 13.5 and 13.14.

Amended I L

All police officers promoted in rank shall be on probation for two years, provided that the appointing authority may, by a special order in each case, permit periods of officiating service to count towards the period of probation. On the conclusion of the probationary period, the competent authority may either confirm the probationer or revert him or, if it so thinks fit, extend the period of probation by one year in the aggregate and on the conclusion of the extended period of probation, pass such orders as it could have passed on the conclusion of the original period of probation. While on probation, officers may be reverted or their period of probation may be extended without departmental proceedings. Such reversion shall not be considered reduction in rank for the purposes of rule 16.4. This rule shall not apply to Constables and Sub-Inspectors, promoted to the selection grade, whose cases are governed by rules 13.5 and 13.14.”

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਣ- ਸੋਧੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਵੈਚਲਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਵਾਪਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵੈਚਲਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ

ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਉਸਾਰੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਟੋਏ-ਪਤਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਯੂ.ਐੱਸ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਪੈਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(14) ਸਤ ਪਾਲ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 13.4(2) ਦੇ ਅਸਲ ਆਯਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.9(2) ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਰੋਕ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ ਜੋ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਐਸ.ਪੀ. ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਮੈਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ 13.1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨਿਯਮ 13.4(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(15) ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਸਤ ਪਾਲ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ 'ਅਹੁਦਾ' ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ' ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਟਕਰਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਹੈੱਡ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਨਾਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਦਿੱਲੀ ਬੈਚ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

(16) ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਰਾਹਤ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰੇ 9 ਅਤੇ 10 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੜਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਐਡਹਾਕ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ। ਬੈਚ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਫਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਣਸੋਧਿਤ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸਵੈਚਲਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(S. S. Sandhaw ; alia, C.J.)

ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਕਾਰਜ-ਸਥਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(17) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਤ ਪਾਲ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਮੈਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਕਰਾਂਗਾ।

(18) ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣਾ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਤਿੰਨ-ਪੱਧਰੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਅਸਲ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਤਰਕ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਰੈਂਕ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਯਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਛਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਇਸਲਈ, ਤਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਜਾਂ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਲੋੜ, ਅਰਥਾਤ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਹੁਦੇ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਅਸਲ ਤਰੱਕੀ .ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੀਆਂ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਆਮ ਜੁੜਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਲਟ।

(19) ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.4(2) 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰੋ, ਅਰਥਾਤ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.4(1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਉਸੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਉਲਟ।

(20) ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਘੱਟ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ। ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਾਰੰਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗਿਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸਾ ਸਾਰਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ?

(21) ਦੋ ਨਿਯਮਾਂ - ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 13.4 ਅਤੇ 13.18 ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਨਾਲੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਦੋ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਤਿੱਖੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਬਦਲਣਯੋਗ ਜਾਂ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਮਾਊਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ 'ਓਟੀਓਜ਼ ਜਾਂ, ਬਿਨਾਂ ਮਕਸਦ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਨਿਮਰ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਹਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(22) ਮੈਂ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾ ਤਾਂ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 'ਅਧਿਕਾਰਤ' ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਸਮਰਥਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਦੇ ਸਵੀਪ ਵਿੱਚ ਬੇਅੰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਹੁਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਰੇਮਰਾਂ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 'ਅਹੁਦਾ'। ਫਿਰ ਵੀ, ਫਿਰ ਵੀ, ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਅਧਿਕਾਰ' ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਿਆਦ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਸਮਰਥਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸੇਠੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਹੁਦਾ AP ■ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਕਾਫੀ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਸੁਖਬੰਸ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (4) ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(23) ਸੁਖਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 1945 ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇਕ ਵਾਧੂ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ 20 ਮਈ ਦੀ 20 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਫਸੀਟੀਐਫ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। 1952. ਉਸਨੇ ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਖਿਆ: -

"* * * * ਜੇਕਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਏ

ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ, ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਕਿ ਉਹ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਵੈਚਲਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੂਬਾਈ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ-

“ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਜੋ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ

(4) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 1711।

ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਲੀਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਸਥਾਈ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ, ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋਣ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਵਾਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸਵੈਚਲਿਤ ਸਥਿਰਤਾ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

(24) ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਅਹੁਦਾ' ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ' ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਇਸ ਨੂੰ ਡੀਮਡ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

(25) *ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਿਧਾ*, (5) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ- ਕੀ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਸਥਾਈ ਸੇਵਾ ਅਰਧ-ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: -

“ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਅਰਧ-ਸਥਾਈ ਸੇਵਕ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਚੰਕਲਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ*, (6) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ, ਸਿਰਫ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੁਆਰਾ 'ਅਰਧ-ਸਥਾਈ' ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ; ਉਹ ਇਹ ਰੁਤਬਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(5) 1969 ਐਸਐਲਆਰ 655

(6) (1964) SCR 190.

ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। *ਸੁਖਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੁਣ *ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* (7) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਸੁਲਝਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ *ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਬਹਿਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (8); *ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ* (9), ਅਤੇ *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਧਰਮ ਸਿੰਘ* (10) ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ: -

"ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਸਵੈਚਲਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਹੁਣ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ"।

(26) ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੇਸ *ਬੈਂਜ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* (11) ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਨੁਕਤਾ ਉੱਠਿਆ, ਆਰ.ਐਨ. ਮਿੱਤਲ ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ: -

“ਨਿਯਮ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ

ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਗਿਣਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਮਿਟ ਪੀਰੀਅਡ' ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੀ ਸੀਵਿਥਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(27) ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਾਂਗਾ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ 'ਅਧਿਕਾਰਤ' ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਜੋਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ

(7) CW 2850/78, 11 ਸਤੰਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(8) 1972 ਐਸਐਲਆਰ 320

(9) ਏਆਈਆਰ 1974 ਐਸਸੀ 2263

(10) 1968 ਐਸਐਲਆਰ 247

(11) CW 2648/71, 7 ਮਾਰਚ, 1980 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਹਿਜ਼ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 13.18 ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਗਿਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(28) ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਕੁਝ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਸਕੂਲ ਸਿਖਲਾਈ ਕੌਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ.

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਜੇ. —ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.

(29) ਕੀ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮ 13.9 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ - ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਗਲੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਏਐਸਆਈ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(30) ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਐਸ ਐਸ ਕੰਗ, ਜੇ. ਅਤੇ ਮੈਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

(31) ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ, ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(32) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਫਰਵਰੀ, 1972 ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1972 ਨੂੰ ਸੀਆਈਟੀ 'ਆਈਜੇ' 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ASI ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕਾਊਲ ਕੋਰਸ, ਅਤੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1972 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ASI ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 14 ਜੂਨ, 1972 ਤੋਂ 11 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਬਾਅਦ. ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 3, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 15 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, 26 ਸਤੰਬਰ, 1979, ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ. 2, ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਵੱਲ. ਜਵਾਬਦੇਹ 4 ਤੋਂ 11 ਨੂੰ 15 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਲਈ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 15 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(33) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਾਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 4 ਜੂਨ, 1974 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਏਐਸਆਈ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

(34) 'ਆਖਰੀ ਤੂੜੀ' ਦੀ ਕਹਾਵਤ ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਸੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੇ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕੋਰਸ ਲਈ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ

(35) ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਅਤੇ 2, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ; ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਚੰਗਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ; ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਲਗਭਗ 7 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਰਿਕਾਰਡ ਔਸਤ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਉਸਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਸੀ, ਤੁਰੰਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ; ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਿਰਫ ਚੰਗਾ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਲਈ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਇਸਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 26 ਸਤੰਬਰ, - 1979 ਦੇ ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(36) ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕੋਰਸ ਲਈ ਵੇਰਵੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ *ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ* ਬਨਾਮ *ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ*, (12) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ) ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ/ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਫਤਰੀ -

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ।

(37) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪਾਠਕਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ASI ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ 3 ਤੋਂ 11 ਦੀ ਸਮਾਨ ਸਵੈਚਲਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 15 ਸਤੰਬਰ, 1079 ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(38) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.1, 13.4, 13.9 ਅਤੇ 13.18 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

ਤਰੱਕੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ
, ਚੋਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਬਣੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰਕ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਦੋ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਮੇਂ-ਸਮਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਪੰਜ ਫੀਸਦ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਪੱਧਰ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ ਪਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਲਈ।

(12) 1970 ਐਸਐਲਆਰ 505

(2) ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੀਨੀਅਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਠਲੇ ਮਾਤਹਿਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਲੈਣ, ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ, ਉਸ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ। ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

- (3) ਨਾਮਜ਼ਦ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਛੇ ਤਰੱਕੀ ਸੂਚੀਆਂ - ਏ, ਬੀ, ਸੀ, ਡੀ, ਈ ਅਤੇ ਐਫ, ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

13.6, 13.7, 13.8 and 13.9 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ A, B, C ਅਤੇ D ਸੂਚੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰੇਗੀ। ਸੂਚੀ E ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ 13.10(1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰੇਗਾ। ਸੂਚੀ F ਨੂੰ ਸਬ-ਨਿਯਮ 13.15(1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰੇਗਾ।

ਏ, ਬੀ, ਸੀ, ਡੀ ਜਾਂ ਈ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣਾ ਆਰਡਰ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਤਰ ਸੂਚੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਖਰ ਰੋਲ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਅਸਲ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

* * * " * *

13.4. (1) ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਸਰਕਾਰੀ ਰੇਲਵੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਰੋਜ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਮਾਨ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਢੁਕਵਾਂ ਕਰੇਗਾ। ਤਰੱਕੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ।

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

(2) ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀਆਂ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਡੈਂਟ, ਸਰਕਾਰੀ ਰੇਲਵੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਸਹਾਇਕ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰੇਗਾ।

(3) ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ, ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ, ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਪੁਲਿਸ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਆਂ D ਅਤੇ E ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰ ਸਕਣ, ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਵੇਗਾ।

*   *   \$ *   *

13.9 (1) ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਡ ਸੂਚਕਾਂਕ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 13.9 ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਲਈ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਚੋਣ, ਸਾਰੇ ਪੱਕੇ ਹੋਏ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ

(1) ਉਸਨੇ ਮਿਡਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(2) ਅਗਲੇ ਕੋਰਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਹੈ।

(3) ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਦੇ ਭਾਗ I ਵਿੱਚ

ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਗੇ। ਬਕਾਇਆ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਅਸਾਧਾਰਨ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਗ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਦੇ ਭਾਗ II ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਦੇ ਭਾਗ II ਵਿਚਲੇ ਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਅਸਥਾਈ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਦੋਵੇਂ।

- (4) ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਦੇ ਭਾਗ I ਅਤੇ II ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਰ ਸਾਲ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 13.9(3) ਵਿੱਚ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
- (5) ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' 'ਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ

* * * * *

(6) 18. ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਗਿਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਉਲਟ ਨਿਯਮ 16.4 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨਿਯਮ 13.5 ਅਤੇ 13.14 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨਿਯਮ 13.1 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਯੋਗਤਾ ਸੀਨੀਅਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਛੇ ਤਰੱਕੀ ਸੂਚੀਆਂ A, B, C, D, E ਅਤੇ F ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ; ਅਤੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਦੇਰ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ 'ਡੀ' wtas ਦੀ ਸੂਚੀ

(39) ਨਿਯਮ 13.4, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸਰਕਾਰੀ ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ASI ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(40) ਜਿਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦਾ ਨਾਮ , ਜਿਸ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' 'ਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(41) ਨਿਯਮ 13.10 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਨੂੰ ਸੈਟਿਸ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਨੂੰ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਟੁਕੜੇ-

ਟੁਕੜੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਹੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, - ਇੱਕ ਫਰਕ ਨਾਲ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਮਿਆਦ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣਾ ਸੀ

ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਰੋਕ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ। ਜੇਕਰ ਪੀਰੀਅਡ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰੋਕ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

(42) ਰੂਲ 813.18 ਵੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 'ਆਫੀਸੀਏਟਿੰਗ ਪੀਰੀਅਡ' ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਪ I ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਿਆਦ' ਕਿਹੜੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.18 f ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣ-ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਰੋਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ। ਉਸ ਦੀ ਉਕਤ ਰੋਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ 13.18 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੋਕ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(43) ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਦਉੱਠਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਲ ਕਰੋ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮਿਆਦ ਜੋ ਨਿਯਮ 13.18 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੈੱਡ Cpnstable ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਜਿਹੇ ਰੋਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਰੋਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਵਿਕਲਪਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਰੈਂਕ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਕਲਪਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਫਿਰ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉੱਚ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੀਨੀਅਰ-ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਉਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲਰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰੋਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ-ਸਭ ਤੋਂ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਡੀਆਈਜੀ ਰੋਜ਼ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ-ਸਭ ਤੋਂ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਪਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਵੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਘੱਟ ਜਾਂ ਲੰਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਉਸਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਵਧੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮ 13.18 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.4 ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਇਕਮਾਤਰ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ) ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਆਂ D ਅਤੇ E ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰ ਸਕਣ, ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਵੇਗਾ।"

(44) ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ,

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਿਯਮ 13.18 (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ) ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਅਸਾਮੀ ਵਿੱਚ ASI ਦਾ ਅਗਲਾ ਰੈਂਕ, ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਖਾਲੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ (ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ) ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸਤ ਪਾਲ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਲਈ ਰਾਏ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮ 13.4 ਵਿੱਚ ਕਲਪਿਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਦੋਵੇਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਅਸਾਮੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੇ ਕਿ ਨਿਯਮ 13.18 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਫਿਟਨੈਸ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ. ਨੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਸਮਝਿਆ, ਜੋ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਇੱਕ ਜੂਨੀਅਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗਾ।

(45) ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.

(46) ਸ੍ਰੀ ਐਮ ਐਸ ਸੇਠੀ, ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਖੁਦ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਏਐਸਆਈ ਰੈਂਕ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਨਾਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਰੈਂਕ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕਨਫਰਮਡ ਹੈੱਡ ਹਨ। ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪੰਨਾ 519 'ਤੇ ਪੈਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣ ਵੱਲ ਜੋ ਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। "

(47) ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੂਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ASI ਵਜੋਂ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ $com p > etent$ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ।

(48) *ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਸੁਪਰਾ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਮੂਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ-ਆਰਮੀਡੀਏਟ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ, ਫਿਲੌਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ। ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕੋਰਸ ਲਈ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਬੈਚ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਬੈਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਸੀਪਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਏ.ਐਸ.ਆਈਜ਼ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਅਣਸਿਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 13.18 ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੂਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵੀ। ਬੈਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਾਂ ਏਐਸਆਈ, ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਰਸ ਲਈ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਿਆ। ਬੈਚ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ*

ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਫਿਲੌਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੰਧਤ ਕੋਰਸ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਬੈਚ ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੱਥ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਕੋਰਸ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਲਈ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। . ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਪੁਖਤਾ ਹੱਥ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਸੀਟ ਦਾ ਕੋਟਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨਲ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੈਂਕ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। **ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੌਖ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਅਧਿਕਾਰੀ" ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਗਲੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਅਸਲ ਵਾਰੀ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਚੇ ਰੈਂਕ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਤੀਜੇ ਬੈਚ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ, ਫੁੱਲ ਬੈਚ, ਉਹ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਵੀ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਉਹ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਏਐਸਆਈ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਬੈਚ ਨੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦਲੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੱਕੀ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਵਜੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਜੋ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕੀ, ਪਰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 13.18. ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ; ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀਆਂ ਜੇਏ ਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੂਚੀਆਂ E ਅਤੇ F ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਚੀ G ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਲਈ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਸੂਚੀਆਂ A ਤੋਂ D ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ E ਅਤੇ F ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਰੋਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਚੀ G ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੇ ਰਾਜ ਲਈ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ASIs ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ। ਰੋਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ-ਸਭ ਤੋਂ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਏਐਸਆਈ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਜਿਸ ਨੇ ASI ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ASI ਦੀ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਐਸ.ਪੀ. ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਤਾਇਨਾਤ ਇੱਕ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੋਰੇਸੋ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਏ.ਐਸ.ਆਈ.

(49) ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ - ਸਬੰਧਤ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਡੀਆਈਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਜਿੱਥੇ ASI ਦੀ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਪਈ ਸੀ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਸਬੰਧਤ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਡੀਆਈਜੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(50) ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਬੈਂਜ ਨਾਥ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 1 ਮਾਰਚ 1955 ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਕਾਲੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 13.18 ਉਸਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ।

(51) ਆਦਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. ਨੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਵਧੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਅਸਾਮੀ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਨਿਰਮਾਣ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ, ਆਪਹੁਦਰੇ ਅਤੇ ਅਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(52) ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਸੀਡੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰਿਵਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਬਚੇ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸੁਭਾਅ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗਲਤ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। 13.18 ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਸ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਾਰੰਟਿੰਗ ਵਜੋਂ।

(53) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਟਾਈਟਪਟੀਸ਼ਨਰ, LC 'ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਕਤ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮਿਆਦ ਨਿਯਮ 13.18 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(54) ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੂਲ 13.18 ਇਸਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮ 13.18 ਤੋਂ ਗੁਣਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਨਿਯਮ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

ਦੇਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੇ, ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ *ਧਰਮ ਸਿੰਘ* ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮਿਸਟਰ ਸੇਠੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਅਣ-ਸੋਧੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"13.18 ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਗਿਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਵਾਪਸੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 16.4 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਗ੍ਰੰਡ ਲਈ ਪ੍ਰੈਰਿਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਨਿਯਮ 13.5 ਅਤੇ 13.14 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ।

(.56) ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਅਤੇ ਅਣਸੋਧਿਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਣਸੋਧਿਤ ਨਿਯਮ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ^{ਯੋਗ} ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣਾ। ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਵਿਚ ਅਣ-ਸੋਧੇ ਨਿਯਮ ਵਿਚ

ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਵਧਾਈ ਗਈ ਹੈ" ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ। ਪਹਿਲੇ ਫਲੌਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਆਕਰਸ਼ਕ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨੋਡਿਓ ਵੇਖਣਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ - -----ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ" ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾਂ ਟੁਕੜੇ-ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਂ ਵਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ 3। ਜੇਕਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਜ਼ਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਯਮ 13.18 ਇਹਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਸੀ, ਕੈਨੀ ਸਟੇਜ 'ਤੇ, ਪੀਰੀਅਡ ਸਹਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ 13 ਜੂਨ, 1974 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਕਤ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਮਿਆਦ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸੀ। ਨਿਯਮ 13.18 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ

Raj Kumar, A.S.I. v. State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਧਰਮ ਸਿੰਘ*, (13) ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 3 ਤੋਂ 11 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਏਐਸਆਈ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 3 ਤੋਂ 11 ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੋਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ 3 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(57) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਅਤੇ 2 ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 14 ਜੂਨ, 1974 ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ASI ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ। ਕੋਰਸ ਤੁਰੰਤ - ਇਹ ਕੋਰਸ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

(13) ਏਆਈਆਰ 1968 ਐਸਸੀ 1210 ਆਈ

44915. ILR-ਸਰਕਾਰ। ਪ੍ਰੈਸ, ਯੂ.ਟੀ., ਸੀ.ਐੱਚ.ਡੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਠ